

Kan fodbold give unge drenge på Nørrebro evner til at tage ?sunde? valg i livet?

Af: Knud Ryom, Ph.d. stipendiat ved Institut for Idræt og Ernæring, Københavns Universitet
22. august 2014 kl. 13:59

Hvad kan fodbold betyde for unge drenge?

Fodbold har i Danmark og på globalt plan et stort appel til mange mennesker og i særdeleshed unge drenge (>18), hvor andelen af fodboldspillere er højest. Næst efter gymnastik er fodbold den største idræt i Danmark, hvis man måler på antallet af aktive udøvere, og der er rigtig mange positive aspekter ved at spille fodbold. Det være sig enten fysiologiske såsom hjertesundhed og kondition forbedringer hos 9-10 årige fodboldspiller i DK, ([artikel](#)) eller psykologisk såsom sociale færdigheder og livskompetencer hos unge med indvandrebaggrund ([artikel](#)). Et helt nyt studie fra Center for Holdspil og Sundhed påviser endvidere, at indre motivation, oplevelsen af kompetence og samvær alle var centrale for en række ældre forsøgspersoners fastholdelse af fodbold som motionsform over længere tid ([videnskab.dk blog](#)).

Alle disse nyere videnskabelige resultater er med til at tegne et billede af fodbold som en sportsgren, der har mange positive sidegevinster for det enkelte individ og samfund som helhed.

Nogle af de elementer som gør fodbold så populær er naturligvis motion og bevægelse, samt spændingen, kampen for at vinde og blive bedre som spiller og hold. Men dykker man længere ned i idrættens lag, så finder man endnu flere mulige sidegevinster ved at dyrke en holdidræt som fodbold.

Fodbolds betydning på et samfundsmæssigt plan?

Spiller man fodbold, så indgår man på et hold med alt, hvad det indebærer. Man skal agere i forhold til andre mennesker i det minisamfund, der er på banen og i miljøet rundt om ens hold. Der er regler, man skal indordne sig under, såvel indenfor de hvide kridtstreger som i den forening, der står for holdet. Der er en udpræget følelse af at tilhøre en gruppe og herunder kultur.

En anden væsentlig faktor ved fodbolden og foreningslivet er den demokratiske skoling der finder sted i foreningslivet. Foreningerne er demokratisk bygget op, og det kan være en vigtig erfaring at få som ung, som kan danne grundlag for aktive medborgere senere hen i livet. Man oplever at kunne få indflydelse og at ens deltagelse er værdsat.

Hvordan kan fodboldklubber arbejde med udvikling og aktivt medborgerskab?

Af overstående introduktion har jeg forsøgt at tydeliggøre nogle af de umiddelbare fordele som vi på nuværende tidspunkt har samlet ift. hvad fodbold betyder for individet og samfundet, men hånden på

hjertet må vi også erkende, at hvad det er fodbold præcist betyder for unge drenge ift. det samfund de indgår i, er endnu ukendt viden for os.

Det forsøger det Ph.d. projekt ([link](#)), som jeg er ansvarlig for, at undersøge nærmere i et konkret projekt på Ydre Nørrebro.

På Rådmandsgade Skole tager projektet sit afsæt i området Ydre Nørrebro, en bydel med en stor befolkningsandel af anden etnisk herkomst end dansk, hvor vi med et aktionsforskningsprojekt involverer 6.-9. klasse i det lokale foreningsliv. Rent metodisk går vi til opgaven med spørgeskemaer, kvalitative interviews, fokusgruppe interviews og narrative livsfortællinger, for at undersøge hvilken effekt vores projekt har på drengene og deres evne til at navigerer i det omkringliggende samfund. Projektets formål er at udfordre de unge til at arbejde med temaet "livsduelighed", livskompetencer og aktivt medborgerskab, så de aktivt oplever at kunne tage ansvar for sig selv og andre i de arenaer, hvor de agerer i hverdagen. Dette gøres gennem at skabe et fællesskab for drengene omkring et "fælles tredje" (et holdspilsprojekt samt coaching/mentoring).

Det fælles tredje - fodboldholdet

Konkret har vi skabt et fodboldhold på den lokale skole, hvor alle drenge inviteres til at deltage i fodboldtræning og de oplevelser (fællesture og klub aftener fx), som vi også arrangerer som en vigtig del af det at være et fællesskab. Træningskulturen er afstemt efter et ønske om at udvikle drenge på områder som sociale kompetencer, kommunikation og evnen til at indgå i et team. Derfor er vores blik også sigtet mod proces og udvikling, fremfor umiddelbare sejre og resultater. Træneren er i dette arbejde central, da han/hun er den kulturelle leder for den kultur vi prøver at opbygge og en kontinuerlig sparring finder sted mellem de enkelte trænere, klubformand og udefrakommende observatør.

Denne forståelse af et fodboldhold og -klub bryder med nogle af de mere traditionelle opfattelser af hvad en fodboldklub skal være, ved ikke at satse på resultater eller nødvendigvis den spiller med de bedste fodboldfærdigheder. Vores mål med fodbolden som redskab, er med andre ord at 'spille' drenge stærke i livet og ikke nødvendigvis skabe den næste Zlatan Ibrahimovic.

Et stærkt fællesskab, brug af lokalmiljøet og styrkelse af livskompetencer

Denne måde vi tænker fodbold på, har allerede resulteret i et markant stærkere fællesskab blandt drenge på Rådmandsgade Skole både jf. drengene selv og deres skolelærere. Vi ser en tendens til at flere drenge også begynder at melde sig ind i andre fodboldklubber ved siden af projektet (det opfatter vi som et sundhedstegn) qua de erfaringer de har fået med foreningslivet igennem projektet. Begge disse indledende kvalitative resultater tyder på at fodbolden er brugbar ift. målgruppen. Vores kvantitative data, fra første skoleår, tyder på at projektet også har haft en effekt ift. at øge refleksion over egne evner og realitetsfornemmelsen hos drengene. Vi ser altså tegn på at drengene er blevet mere bevidste om hvad de kan og hvad de ikke kan i deres hverdag, resultater vi opfatter som tegn på spirende forbedringer i deres livskompetencer og evnen ift. at være aktive medborgere i det samfund de er en del af.

Projektet er et 2 årigt projekt, så vi er kun halvvejs ift. at danne os et overblik over de samlede resultater, men vi er meget fortrøstningsfulde ift. hvor langt vi er kommet på første skoleår. Vi har et stort arbejde foran os og ser frem til endnu et spændende år.

Jeg vil afslutte med at stille dig som læser et spørgsmål til debat her på bloggen:

• *Hvad mener du at fodbold i foreningslivet kan eller ikke kan, ift. at udvikle unge drenge fra socialt belastede områder?*

Lad os sparke diskussionen i gang!

Projektet har også en jævnligt opdateret Facebook gruppe, hvis du ønsker at følge med:

[Facebook gruppe](#)

URL: <http://videnskab.dk/blog/kan-fodbold-give-unge-drenge-pa-norrebro-evner-til-tage-sunde-valg-i-livet>

© Ophavsretten tilhører Videnskab.dk